CUPRINS

7. <i>PL/SQL</i> – Pachete	
7.1. Definirea pachetelor	3
7.1.1. Specificația pachetului	6
7.1.2. Corpul pachetului	6
7.1.3. Instanțierea pachetului	7
7.2. Modificare, ștergerea și modificarea pachetelor	8
7.3. Pachete predefinite	11
7.3.1. Pachetul STANDARD	12
7.3.2. Pachetul DBMS_OUTPUT	13
7.3.3. Pachetul <i>DBMS_JOB</i>	13
7.3.4. Pachetul <i>UTL_FILE</i>	15
7.3.5. Pachetul <i>DBMS_SQL</i>	16
7.3.6. Pachetul <i>DBMS_DDL</i>	19
Bibliografie	22

7. PL/SQL – Pachete

- Un pachet (package) permite încapsularea într-o unitate logică a:
  - o constantelor și variabilelor;
  - tipurilor şi excepţiilor;
  - o cursoarelor;
  - o procedurilor și funcțiilor.
- Pachetele sunt:
  - unități de program compilate;
  - o obiecte ale bazei de date care grupează tipuri, obiecte și subprograme *PL/SQL* având o legătură logică între ele.

Ce fel de subprograme integrăm într-un pachet?

Importanța pachetelor

- Atunci când este referențiat un pachet (atunci când este apelată pentru prima dată o construcție a pachetului), întregul pachet este încărcat în *SGA* (zona globală sistem) și este pregătit pentru execuție.
- Plasarea pachetului în SGA reprezintă avantajul vitezei de execuție, deoarece server-ul
  nu mai trebuie să aducă informația despre pachet de pe disc, aceasta fiind deja în
  memorie.
  - Apelurile ulterioare ale unor construcții din același pachet, nu solicită operații *I/O* de pe disc.
  - De aceea, ori de câte ori apare cazul unor proceduri și funcții înrudite care trebuie să fie executate împreună, este convenabil ca acestea să fie grupate într-un pachet stocat.
  - o În memorie există o singură copie a unui pachet (pentru toți utilizatorii).
- Subprogramelor *overload* pot deveni stocate prin intermediul pachetelor.

Diferența față de subprograme

- Spre deosebire de subprograme, pachetele nu pot:
  - o fi apelate;
  - o transmite parametri;
  - o fi imbricate.

7.1. Definirea pachetelor

- Un pachet conține două parți, fiecare fiind stocată separat în dicționarul datelor:
  - o specificația (package specification)
    - este partea "vizibilă" a pachetului, adică interfața cu aplicațiile sau cu alte unități program;
    - poate conține declarații de tipuri, constante, variabile, excepții, cursoare și subprograme (care vor fi vizibile altor aplicații);
    - se declară prima (înaintea corpului pachetului).
  - o corpul (package body)
    - este partea "ascunsă" a pachetului, mascată de restul aplicației;
    - conține codul care implementează obiectele definite în specificație (cursoarele și subprogramele) și, de asemenea, obiecte și declarații proprii;
    - poate conţine obiecte publice (declarate în specificaţie) sau private (nu sunt declarate în specificaţie).

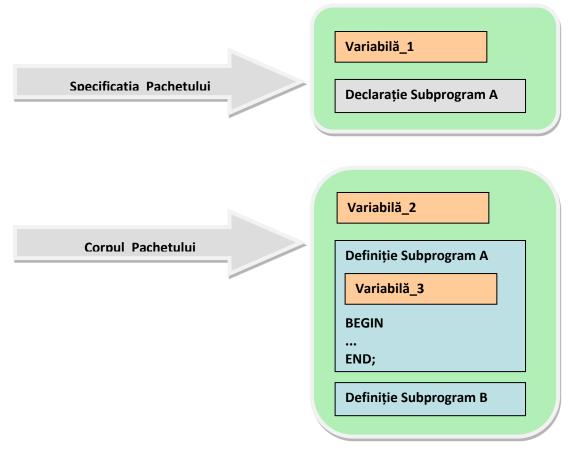

Fig. 7.1. Pachete PL/SQL

- Definirea unui pachet se realizează în două etape:
  - o crearea specificației pachetului;
  - o crearea corpului pachetului.

Se pot defini pachete care cuprind doar partea de specificație?

- Se pot defini pachete care cuprind doar corpul pachetului?
- Ce situații impun definirea atât a specificației, cât și a corpului pachetului?

Corpul pachetului poate fi schimbat fără a modifica specificația acestuia?

❖ Dacă specificația este schimbată, aceasta invalidează automat corpul pachetului, deoarece corpul depinde de specificație.

- Specificația și corpul pachetului sunt unități compilate separat.
- ❖ Corpul poate fi compilat doar după ce specificația a fost compilată cu succes.
- Pentru a crea un pachet în schema personală este necesar privilegiul sistem CREATE
   PROCEDURE, iar pentru a crea un pachet în altă schemă este necesar privilegiul
   sistem CREATE ANY PROCEDURE.
- Un pachet definit este disponibil pentru utilizatorul care 1-a creat sau orice utilizator căruia i s-a acordat privilegiul *EXECUTE* asupra pachetului respectiv.

• Sintaxa:

```
CREATE PACKAGE nume pachet
{IS | AS} - specificatia pachetului
     -- declarații de tipuri și obiecte publice,
     -- specificații de cursoare și subprograme
END [nume pachet];
CREATE PACKAGE BODY nume pachet
{IS | AS}
          -- corpul pachetului
        declarații de obiecte și tipuri private,
        corpurile cursoarelor și subprogramelor precizate
        în specificație */
[BEGIN
     /* instrucțiuni de inițializare, executate o singură
        dată, atunci când pachetul este invocat prima
        dată în sesiunea utilizatorului */
END [nume pachet];
```

- Procesul de creare a specificației și corpului unui pachet urmează același algoritm ca cel întâlnit în crearea subprogramelor *PL/SQL* independente:
  - sunt verificate erorile sintactice şi semantice, iar modulul este depus în dicționarul datelor;
  - sunt verificate instrucţiunile SQL individuale, adică dacă obiectele referite există şi dacă utilizatorul le poate accesa;
  - o sunt comparate declarațiile de subprograme din specificația pachetului cu cele din corpul pachetului (dacă au același număr și tip de parametri).
- Orice eroare detectată la compilarea specificației sau a corpului pachetului este marcată în dicționarul datelor.
- După ce specificația și corpul pachetului sunt compilate, acestea devin obiecte în schema curentă.
  - o În vizualizarea USER OBJECTS din dicționarul datelor, vor apărea două noi linii:

OBJECT_TYPE	OBJECT_NAME
PACKAGE	nume_pachet
PACKAGE BODY	nume_pachet

7.1.1. Specificația pachetului

- Specificația unui pachet cuprinde declararea procedurilor, funcțiilor, constantelor, variabilelor și excepțiilor care pot fi accesibile aplicațiilor, adică declararea obiectelor de tip *PUBLIC* din pachet.
  - o Acestea pot fi utilizate în comenzi sau proceduri care nu aparțin pachetului.
    - Este necesar privilegiul *EXECUTE* asupra pachetului.

- Variabilele declarate în specificația unui pachet sunt globale pachetului şi sesiunii.
- ❖ Acestea sunt inițializate (implicit) cu valoarea *NULL*, evident dacă nu este specificată explicit o altă valoare.

• Sintaxa:

```
CREATE [OR REPLACE] PACKAGE [schema.]nume_pachet
[AUTHID {CURRENT_USER | DEFINER}]
{IS | AS}
specificație_PL/SQL;
```

- Specificație_PL/SQL poate include declarații de tipuri, variabile, cursoare, excepții, funcții, proceduri etc.
  - În secțiunea declarativă, un obiect trebuie declarat înainte de a fi referit.
- o Opțiunea OR REPLACE este specificată dacă există deja corpul pachetului.
- Clauzele IS şi AS sunt echivalente, dar dacă se foloseşte PROCEDURE BUILDER
   este necesară opțiunea IS.
- Clauza AUTHID specifică faptul ca subprogramele pachetului se execută cu drepturile proprietarului (implicit) sau ale utilizatorului curent.
  - De asemenea, această clauză precizează dacă referințele la obiecte sunt rezolvate în schema proprietarului subprogramului sau a utilizatorului curent.

7.1.2. Corpul pachetului

- Corpul unui pachet conține codul *PL/SQL* pentru obiectele declarate în specificația acestuia și obiectele private pachetului.
- De asemenea, corpul poate include o secțiune declarativă în care sunt specificate definiții locale de tipuri, variabile, constante, proceduri și funcții locale.
  - Obiectele private sunt vizibile numai în interiorul corpului pachetului şi pot fi accesate numai de către funcțiile şi procedurile din pachetul respectiv.

• Corpul pachetului este opțional și nu este necesar să fie creat dacă specificația pachetului nu conține declarații de proceduri sau funcții.

- Ordinea în care subprogramele sunt definite în interiorul corpului pachetului este importantă.
- ❖ O variabilă trebuie declarată înainte de a fi referită de altă variabilă sau subprogram, iar un subprogram privat trebuie declarat sau definit înainte de a fi apelat de alte subprograme.
- Sintaxa:

```
CREATE [OR REPLACE] PACKAGE BODY [schema.]nume_pachet
{IS | AS}
   corp_pachet;
```

7.1.3. Instanțierea pachetului

- Un pachet este instanțiat atunci când este apelat prima dată.
  - Pachetul este citit de pe disc, depus în memorie şi este executat codul compilat al subprogramului apelat.
  - o În acest moment, memoria este alocată tuturor variabilelor definite în pachet.
- În multe cazuri, atunci când pachetul este instanțiat prima dată într-o sesiune, sunt necesare anumite inițializări.
  - Aceasta se realizează prin adăugarea unei secțiuni de inițializare (opțională) în corpul pachetului secțiune încadrată între cuvintele cheie BEGIN și END.
  - Secţiunea conţine un cod de iniţializare care este executat atunci când pachetul este invocat pentru prima dată.
- Referința la o declarație sau la un obiect specificat în pachet se face prefixând numele obiectului cu numele pachetului.
  - În corpul pachetului, obiectele din specificație sunt referite fără a specifica numele pachetului.

7.2. Modificarea, ștergerea și utilizarea pachetelor

Modificarea pachetului

• Dacă se dorește modificarea sursei pachetului, atunci utilizatorul poate recrea pachetul (cu opțiunea *OR REPLACE*) pentru a-l înlocui pe cel existent.

- Schimbarea corpului pachetului nu impune recompilarea construcţiilor dependente.
- Schimbările în specificația pachetului necesită recompilarea fiecărui subprogram stocat care referențiază pachetul.
- Folosind comanda *ALTER PACKAGE* se pot recompila explicit specificația pachetului, corpul pachetului sau ambele module.
  - Recompilarea explicită elimină necesitatea recompilării implicite a pachetului la run-time.
  - Deoarece într-un pachet toate obiectele sunt stocate ca o unitate, comanda ALTER
     PACKAGE determină recompilarea tuturor obiectelor pachetului.
  - Dacă în timpul recompilării apar erori, atunci este întors un mesaj, iar pachetul devine invalid.
    - Pentru a consulta mesajele erorilor se poate utiliza comanda SQL*Plus SHOW ERRORS.

Funcțiile și procedurile dintr-un pachet nu pot fi recompilate individual folosind comenzile *ALTER FUNCTION* sau *ALTER PROCEDURE*.

• Sintaxa:

```
ALTER PACKAGE [schema.]nume_pachet
COMPILE {PACKAGE | SPECIFICATION | BODY};
```

- Clauza PACKAGE determină recompilarea atât a specificației, cât și a corpului pachetului.
  - Este opțiune implicită.
- o Clauza SPECIFICATION determină recompilarea specificației pachetului.
  - După modificarea specificației unui pachet se poate dori recompilarea acesteia,
     pentru a verifica dacă apar erori de compilare.

- Atunci când se recompilează specificația pachetului, baza de date invalidează orice obiect local care depinde de acea specificație (ca de exemplu, proceduri care invocă proceduri sau funcții din pachet).
- Corpul pachetului depinde de asemenea de specificație. În lipsa unei recompilări explicite, baza de date va recompila implicit obiectele dependente.
- o Clauza BODY determină doar recompilarea corpului pachetului.
  - Recompilarea corpului pachetului nu invalidează obiectele care depind de specificație.

Ștergerea pachetului

• Sintaxa:

```
DROP PACKAGE [BODY] [schema.]nume_pachet;
```

- Dacă în cadrul comenzii apare opțiunea BODY, atunci este șters doar corpul pachetului.
- Dacă se omite opțiunea BODY, atunci sunt șterse atât specificația, cât și corpul pachetului.
- Dacă pachetul este șters, toate obiectele dependente de acesta devin invalide. Dacă
  este șters numai corpul, toate obiectele dependente de acesta rămân valide. În schimb,
  nu pot fi apelate subprogramele declarate în specificația pachetului, până când nu este
  recreat corpul pachetului.
- Pentru ca un utilizator să poată șterge un pachet trebuie ca pachetul să aparțină schemei utilizatorului sau utilizatorul să posede privilegiul sistem DROP ANY PROCEDURE.

Utilizarea pachetului

- Se realizează în funcție de mediul (*SQL* sau *PL/SQL*) care solicită un obiect din pachetul respectiv.
  - Referirea unui obiect din pachet se realizează prefixând numele acestuia cu numele pachetului.
  - o De exemplu, invocarea unei proceduri definite într-un pachet se realizează în:
    - PLSQ/SQL, prin comanda
       nume pachet.nume procedură[(listă argumente)];
    - *SQL*Plus*, prin comanda:

```
EXECUTE nume_pachet.nume_procedură [(listă_argumente)]
```

Exemplul 7.1 - vezi curs

Exemplul 7.2 - vezi curs

Comenzile LCD - COMMIT, ROLLBACK, SAVEPOINT

- Un trigger nu poate apela un subprogram care conține comenzile COMMIT, ROLLBACK, SAVEPOINT. Prin urmare, pentru flexibilitatea apelului de către trigger-i a subprogramelor conținute în pachete, niciun subprogram al pachetului nu trebuie să conțină aceste comenzi.
- ❖ Într-un pachet nu pot fi referite variabile gazdă.
- Într-un pachet sunt permise declarații forward.

Invalidarea modulelor PL/SQL

- ❖ Dacă un subprogram independent apelează un subprogram definit într-un pachet, atunci apar următoarele situații:
  - atunci când corpul pachetului este modificat, dar specificația acestuia nu, subprogramul care referă o construcție a pachetului rămâne valid;
  - dacă specificația pachetului este modificată, atunci subprogramul care referă o construcție a pachetului, precum și corpul pachetului devin invalide.
- ❖ Dacă un subprogram independent referit de un pachet se modifică, atunci întregul corp al pachetului devine invalid, dar specificația pachetului rămâne validă.

Exemplul 7.3 <mark>- vezi curs</mark>

Exemplul 7.4 - vezi curs

Exemplul 7.5 <mark>- vezi curs</mark>

Exemplul 7.6 - vezi curs

- Un cursor declarat în specificația unui pachet este un tip de variabilă globală şi respectă aceleași reguli privind persistența ca şi celelalte variabile.
- ❖ Statusul unui cursor nu este definit de o singură valoare (ca în cazul variabilelor), ci din următoarele atribute:
  - %ISOPEN (dacă este deschis sau închis);
  - %ROWCOUNT (dacă este deschis, numărul de linii încărcate);
  - %FOUND sau %NOTFOUND (dacă ultimul FETCH a avut succes).

7.3. Pachete predefinite

- *PL/SQL* conține o serie de pachete predefinite utile în dezvoltarea aplicațiilor.
- Pachetele predefinite adaugă noi funcționalități limbajului, protocoale de comunicație, acces la fișierele sistemului etc.
- Exemple de pachete predefinite:
  - o STANDARD
    - definește mediul PL/SQL
    - conține funcțiile predefinite
  - o DBMS STANDARD
    - facilități ale limbajului utile pentru interacțiunea aplicației cu server-ul Oracle
  - o DBMS OUTPUT
    - permite afișarea de informații
  - o DBMS DDL
    - permite accesarea anumitor comenzi LDD din PL/SQL; în plus, oferă operații speciale de administrare
  - o DBMS JOB
    - permite planificarea și gestiunea job-urilor
  - o DBMS SQL
    - oferă o interfață pentru a putea utiliza SQL dinamic
  - o DBMS PIPE
    - permite operații de comunicare între două sau mai multe sesiuni conectate la aceeași instanță *Oracle*
  - o DBMS LOCK
    - este utilizat pentru a cere, a modifica sau a elibera blocările din baza de date
    - permite folosirea exclusivă sau partajată a unei resurse
  - o DBMS MVIEW / DBMS SNAPSHOT
    - permite exploatarea vizualizărilor materializate
  - o DBMS UTILITY
    - oferă utilități *DBA*, permite analiza obiectelor unei scheme, verifică dacă *server*-ul lucrează în mod paralel etc.
  - o DBMS LOB
    - oferă mecanisme de acces și prelucrare a datelor de tip *LOB*
    - permite compararea datelor de tip *LOB*, adăugarea de date la un *LOB*, copierea datelor dintr-un *LOB* în altul, ștergerea unor porțiuni din date *LOB*, deschiderea, închiderea și regăsirea de informații din date *BFILE* etc.

- o UTL FILE
  - permite citirea/scrierea din/în fișierele text ale sistemului de operare
- o UTL MAIL
  - permite crearea și trimiterea unui *e-mail*
- o UTL HTTP
  - permite utilizarea protocolului HTTP pentru a accesa date de pe Internet
- o UTL TCP
  - permite aplicațiilor PL/SQL să comunice cu server-e externe utilizând protocolul TCP/IP

7.3.1. Pachetul STANDARD

- Este un pachet predefinit fundamental în care se declară tipurile, excepțiile, subprogramele care sunt utilizabile automat în programele *PL/SOL*.
- Conține funcțiile predefinite (de exemplu, *UPPER*, *ABS*, *TO CHAR* etc.).
- Conținutul acestui pachet este vizibil tuturor aplicațiilor.
- Pentru referirea componentelor acestui pachet nu trebuie utilizată prefixarea cu numele pachetului.

Exemplul 7.7 - vezi explicații curs

```
SELECT STANDARD.ABS(-1), ABS(-1) FROM DUAL;
```


- ❖ Se pot defini funcții cu același nume ca și cele predefinite?
- ❖ Funcția din exemplul 7.8 se poate defini?

Exemplul 7.8 - vezi explicații curs

```
CREATE OR REPLACE FUNCTION ABS(x NUMBER)
RETURN VARCHAR2
IS
BEGIN
IF X<0 THEN RETURN 'Rezultatul intors este: '||-1*X;
ELSE RETURN 'Rezultatul intors este: '||X;
END IF;
END;
/
SELECT ABS(-1)
FROM DUAL;
```

7.3.2. Pachetul DBMS OUTPUT

- Trimite mesaje text dintr-un bloc *PL/SQL* într-o zonă privată de memorie, din care mesajele pot fi afișate pe ecran.
- Pachetul este utilizat preponderent:
  - o în timpul testării și depanării programelor;
  - o pentru a afișa mesaje și rapoarte în SQL*DBA sau SQL*Plus;
  - o pentru a urmări pașii de execuție a unui program.
- Subprograme definite în pachet:
  - o *PUT* depune text în *buffer* (pe o singură linie);
  - NEW_LINE trimite conţinutul buffer-ului pe ecran (adaugă în buffer un sfârşit de linie);
  - PUT_LINE depune text în buffer (PUT) și trimite conținutul buffer-ului pe ecran (NEW LINE);
  - o GET_LINE citește din buffer o singură linie;
  - o GET_LINES citește din buffer mai multe linii (le depune într-o colecție);
  - DISABLE dezactivează apelurile procedurilor PUT, NEW_LINE, PUT_LINE,
     GET LINE, GET LINES și elimină informația depusă în buffer;
  - o ENABLE activează apelurile procedurilor PUT, NEW_LINE, PUT_LINE, GET_LINE, GET_LINES și permite specificarea dimensiunii buffer-ului.

Exemplul 7.9 - vezi curs

Exemplul 7.10 - vezi curs

Exemplul 7.11 - vezi curs

7.3.3. Pachetul DBMS JOB

- Pachetul *DBMS_JOB* este utilizat pentru planificarea programelor *PL/SQL* în vederea execuției.
- Cu ajutorul acestui pachet:
  - o se pot executa programe *PL/SQL* la momente determinate de timp;
  - o se pot șterge sau suspenda programe din lista de planificări în vederea execuției;
  - o se pot rula programe de întreţinere a sistemului în perioadele de timp în care acesta este mai puţin solicitat (de exemplu, noaptea) etc.

- Subprograme definite în pachet:
  - o SUBMIT adaugă un nou job în coada de așteptare;
  - o REMOVE șterge un job specificat din coada de așteptare;
  - o RUN execută imediat un job specificat;
  - o BROKEN dezactivează execuția unui job și îl setează broken (implicit, orice job este not broken, iar un job marcat broken nu se execută);
  - WHAT descrie un job specificat;
  - o NEXT DATE specifică momentul următoarei execuții a unui job;
  - INTERVAL specifică intervalul de timp scurs dintre două execuții consecutive ale unui job;
  - o CHANGE modifică argumentele WHAT, NEXT DATE, INTERVAL.
- Fiecare dintre subprogramele pachetului are argumente specifice.
  - o Procedura SUBMIT are ca argumente:
    - JOB de tip OUT, un identificator pentru job (BINARY INTEGER);
    - WHAT de tip IN, codul PL/SQL care va fi executat ca un job (VARCHAR2);
    - NEXT_DATE de tip IN, data următoarei execuții a job-ului (implicit este SYSDATE);
    - *INTERVAL* de tip *IN*, funcție care furnizează intervalul dintre execuțiile *job*ului (*VARCHAR2*, implicit este *null*);
    - *NO_PARSE* de tip *IN*, variabilă logică care indică dacă *job*-ul trebuie analizat gramatical (*BOOLEAN*, implicit este *FALSE*).

Exemplul 7.12 - vezi curs

- Vizualizarea *DBA_JOBS* din dicționarul datelor furnizează informații referitoare la starea tuturor *job*-urilor din coada de așteptare.
- Vizualizarea *DBA_JOBS_RUNNING* conține informații despre *job*-urile care sunt în curs de execuție.

Exemplul 7.13

```
SELECT JOB, LOG_USER, NEXT_DATE, BROKEN, WHAT FROM DBA_JOBS;

SELECT *
FROM DBA_JOBS_RUNNING;
```

7.3.4. Pachetul UTL FILE

- Pachetul *UTL_FILE* permite programului *PL/SQL* scrierea în fișiere text definite la nivelul sistemului de operare, respectiv citirea din aceste fișiere.
- Tipuri de date definite pachetul *UTL FILE*
  - o FILE TYPE
    - Specificația tipului:

```
TYPE file_type IS RECORD (
   id      BINARY_INTEGER,
      -- handler intern
   datatype BINARY_INTEGER,
      -- tip fisier: char/nchar/binar
   byte_mode BOOLEAN
      -- a fost deschis ca fisier binar/text);
```

- Subprograme definite în pachetul *UTL FILE*
  - o funcții
    - FOPEN/FOPEN NCHAR
      - Deschide un fișier și întoarce un *handler* care va fi utilizat în următoarele operații *I/O*.
      - Specificația funcției:

- Parametrul *open_mode* este un string care specifică pentru ce operații a fost deschis fișierul: r (read text), w (write text), a (append text), rb (read byte mode), wb (write byte mode) sau ab (append byte mode).
- IS OPEN
  - Întoarce valoarea TRUE dacă fișierul este deschis, altfel întoarce FALSE.
  - Specificația funcției:

```
UTL_FILE.IS_OPEN(file IN FILE_TYPE) RETURN BOOLEAN;
o proceduri
```

- GET LINE
  - Citește o linie din fișierul deschis pentru citire și o plasează într-un *buffer* de tip șir de caractere.
- *PUT* și *PUT LINE*

- Permit scrierea textului din *buffer* în fișierul deschis pentru scriere sau adăugare.
- PUTF
  - Este asemănătoare funcției *printf*().
  - Este o procedură *PUT* cu format.
- NEW LINE
  - Scrie în fișier un caracter sfârșit de linie specific fișierelor sistemului de operare.
- FCLOSE
  - Închide un fișier
- FCLOSEALL
  - Închide toate *handler*-urile fișierului deschis.
- Utilizarea componentelor acestui pachet pentru procesarea fișierelor sistemului de operare poate declanșa excepții, printre care:
  - o INVALID PATH numele sau locația fișierului sunt invalide;
  - o *INVALID_MODE* parametrul *OPEN_MODE* (prin care se specifică dacă fișierul este deschis pentru citire, scriere, adăugare) este invalid;
  - INVALID_FILEHANDLE handler-ul de fișier obținut în urma deschiderii este invalid;
  - o INVALID_OPERATION operație invalidă asupra fișierului;
  - READ_ERROR o eroare a sistemului de operare a apărut în timpul operației de citire;
  - WRITE_ERROR o eroare a sistemului de operare a apărut în timpul operației de scriere;
  - o INTERNAL ERROR o eroare nespecificată a apărut în PL/SQL.

Exemplul 7.14 - vezi curs

7.3.5. Pachetul DBMS_SQL

- Permite utilizarea dinamică a comenzilor *SQL* în proceduri stocate sau în blocuri anonime.
  - o Comenzile dinamice nu sunt încorporate în programul sursă, ci sunt depuse în șiruri de caractere.
- O comandă *SQL* dinamică este o instrucțiune *SQL* care conține variabile ce se pot schimba în timpul execuției.
  - o De exemplu, pot fi utilizate instrucțiuni *SOL* dinamice pentru:

- a crea o procedură care operează asupra unui tabel al cărui nume nu este cunoscut decât în momentul execuției;
- a scrie şi executa o comandă LDD;
- a scrie și executa o comandă *GRANT*, *ALTER SESSION* etc.

- ❖ În *PL/SQL* comenzile date ca exemplu anterior nu pot fi executate static.
- ❖ Pachetul *DBMS_SQL* permite, de exemplu, ca într-o procedură stocată să fie utilizată o comandă *DROP TABLE*.
- ❖ Utilizarea pachetului *DBMS_SQL* pentru a executa comenzi *LDD* poate genera interblocări. De exemplu, pachetul este utilizat pentru a şterge o procedură care însă este utilizată.
- ❖ *SQL* dinamic suportă toate tipurile de date *SQL*, dar nu suportă tipurile de date specifice *PL/SQL*.
- Orice comandă SQL trebuie să treacă prin anumite etape (unele putând fi evitate):
  - o analizarea sintactică;
  - o validarea;
  - o asigurarea că toate referințele la obiecte sunt corecte;
  - o asigurarea că există privilegiile referitoare la acele obiecte (parse);
  - o obținerea de valori pentru variabilele de legătură din comanda (binding variables);
  - o executarea comenzii (execute);
  - o selectarea linilor rezultatului;
  - o încărcarea liniilor rezultatului (fetch).
- Dintre subprogramele pachetului *DBMS_SQL*, care permit implementarea etapelor amintite anterior, se remarcă:
  - OPEN_CURSOR (deschide un nou cursor, adică se stabileşte o zonă de memorie în care este procesată comanda SQL);
  - PARSE (stabilește validitatea comenzii SQL, adică se verifică sintaxa instrucțiunii și se asociază cursorului deschis);
  - BIND_VARIABLE (atribuie valoarea dată variabilei corespunzătoare din comanda SQL analizată)
  - o EXECUTE (execută comanda SQL și întoarce numărul de linii procesate);
  - o FETCH ROWS (regăsește liniile care satisfac cererea);
  - o CLOSE CURSOR (închide cursorul specificat).

```
Exemplul 7.15 - vezi curs

Exemplul 7.16 - vezi curs
```

SQL Dinamic nativ

• Comanda de bază utilizată pentru procesarea dinamică nativă a comenzilor *SQL* și a blocurilor *PL/SQL* este *EXECUTE IMMEDIATE*, care are următoarea sintaxă:

```
EXECUTE IMMEDIATE şir_dinamic
[[BULK COLLECT] INTO {def_variabila [, def_variabila ...] |
record} ]
[USING [IN | OUT | IN OUT] argument_bind
[, [IN | OUT | IN OUT] argument_bind ...] ]
[ {RETURNING | RETURN}
[BULK COLLECT] INTO argument_bind [, argument_bind ...] ];
```

- o şir_dinamic este un şir de caractere care reprezintă o comandă SQL (fără caracter de terminare ";") sau un bloc PL/SQL (fără caracter de terminare "/").
- o def_variabila reprezintă variabila în care se stochează valoarea coloanei selectate.
- o record reprezintă înregistrarea în care se depune o linie selectată.
- o argument_bind, dacă se referă la valori de intrare (IN) este o expresie (comandă SQL sau bloc PL/SQL), iar dacă se referă la valori de ieşire (OUT) este o variabilă ce va conține valoarea selectată de comanda SQL sau de blocul PL/SQL.
- Clauza INTO este folosită pentru cereri care întorc o singură linie, iar clauza USING pentru a reține argumentele de legătură.
- Pentru procesarea unei cereri care întoarce mai multe linii sunt necesare instrucţiunile
   OPEN...FOR, FETCH şi CLOSE.
- o Prin clauza RETURNING sunt precizate variabilele care conțin rezultatele.

```
Exemplul 7.17 - vezi curs

Exemplul 7.18 - vezi curs

Exemplul 7.19 - vezi curs

Exemplul 7.20 - vezi curs
```

SQL Dinamic nativ versus pachetul DBMS SQL

- Pentru execuția dinamică a comenzilor SQL în PL/SQL există două tehnici:
  - o utilizarea pachetului *DBMS SQL*;
  - o SQL dinamic nativ.
- Dacă s-ar face o comparație între SQL dinamic nativ și funcționalitatea pachetului *DBMS SQL*, se poate sublinia că *SQL* dinamic nativ:
  - o este mai uşor de utilizat;
  - solicită mai puţin cod;
  - o este mai rapid;
  - o poate încărca liniile direct în înregistrări *PL/SQL*;
  - suportă toate tipurile acceptate de SQL static în PL/SQL, inclusiv tipuri definite de utilizator.
- Față de *SQL* dinamic nativ pachetul *DBMS SQL*:
  - o suportă comenzi *SQL* mai mari de 32 *KB*;
  - suportă posibilitățile oferite de comanda DESCRIBE (procedura DESCRIBE_COLUMNS);
  - analizează validitatea unei comenzi SQL o singură dată (procedura PARSE),
     permiţând ulterior mai multe utilizări ale comenzii pentru diferite mulţimi de argumente.

7.3.6. Pachetul *DBMS_DDL*

- Permite accesul la anumite comenzi LDD care pot fi folosite în subprograme PL/SQL stocate.
  - De exemplu, prin intermediul acestui pachet pot utilizate în PL/SQL comenzile ALTER sau ANALYZE.

Procedura ALTER COMPILE

- Permite recompilarea programului modificat (procedură, funcție, declanșator, pachet, corp pachet).
- Sintaxa

ALTER COMPILE (tip object, nume schema, nume object);

• Instrucțiune echivalentă SQL

```
ALTER PROCEDURE | FUNCTION | PACKAGE [nume_schema.]nume COMPILE [ PACKAGE | SPECIFICATION | BODY ];
```

Vezi Curs SGBD6 PL/SQL - Exemplul 6.19 (recompilare subprograme invalide)

Procedura ANALYZE_OBJECT

- Permite colectarea statisticilor pentru obiecte de tip table, cluster sau index care vor fi
  utilizate pentru optimizarea planului de execuție a comenzilor SQL care accesează
  obiectele analizate.
  - o De exemplu, despre un tabel se pot obţine următoarele informaţii: numărul de linii, numărul de blocuri, lungimea medie a unei linii, numărul de valori distincte ale unei coloane, numărul elementelor *null* dintr-o coloană, distribuţia datelor (histograma) etc.

Sintaxa

```
ANALYZE_OBJECT (tip_obiect, nume_schema, nume_obiect, metoda, număr_linii_estimate, procent, opțiune_metoda, nume_partiție);
```

- o Metoda poate fi COMPUTE, ESTIMATE sau DELETE.
  - DELETE determină ștergerea statisticilor din dicționarul datelor referitoare la obiectul analizat.
  - *COMPUTE* calculează statisticile referitoare la un obiect analizat și le depune în dicționarul datelor.
  - *ESTIMATE* estimează statistici.
- o Dacă nume schema este null, atunci se presupune că este vorba de schema curentă.
- o Dacă tip obiect este diferit de table, index sau cluster, se declanșează o eroare.
- Parametrul procent reprezintă procentajul liniilor de estimat şi este ignorat dacă
  este specificat numărul liniilor de estimat (număr_linii_estimate). Implicit, ultimele
  patru argumente ale procedurii au valoarea null.
- o Argumentul *opțiune_metoda* poate avea forma:

```
[FOR TABLE] [FOR ALL INDEXES]
[FOR ALL [INDEXED] COLUMNS] [SIZE n]
```

- Pentru metoda ESTIMATE trebuie să fie prezentă una dintre aceste opțiuni.
- Instrucțiune echivalentă *SQL*

```
ANALYZE TABLE | CLUSTER | INDEX
[nume_schema.]nume_obiect [metoda]
STATISTICS [SAMPLE n] [ROWS | PERCENT]]
```

Exemplul 7.21 - vezi curs

Bibliografie

- 1. Connolly T.M., Begg C.E., Database Systems: *A Practical Approach to Design, Implementation and Management*, 5th edition, Pearson Education, 2005
- **2.** Dollinger R., Andron L., *Baze de date și gestiunea tranzacțiilor*, Editura Albastră, Cluj-Napoca, 2004
- 3. Oracle and/or its affiliates, Oracle Database Concepts, 1993, 2021
- 4. Oracle and/or its affiliates, Oracle Database Performance Tuning Guide, 2013, 2023
- 5. Oracle and/or its affiliates, Oracle Database SQL Language Reference, 1996, 2023
- **6.** Oracle and/or its affiliates, *Oracle Database PL/SQL Language Reference*, 1996, 2023
- 7. Oracle and/or its affiliates, Oracle Database Administrator's Guide, 2001, 2023
- 8. Oracle and/or its affiliates, Pro*C/C++ Programmer's Guide, 1996, 2014
- 9. Oracle University, Oracle Database 11g: PL/SQL Fundamentals, Student Guide, 2009
- **10.** Popescu I., Alecu A., Velcescu L., Florea (Mihai) G., *Programare avansată în Oracle9i*, Ed. Tehnică, 2004